

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

13. listopadu 2018*

„Řízení o předběžné otázce – Duševní vlastnictví – Harmonizace určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti – Směrnice 2001/29/ES – Oblast působnosti – Článek 2 – Právo na rozmnožování – Pojem ‚dílo‘ – Chuť potraviny“

Ve věci C-310/17,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (odvolací soud v Arnhem-Leeuwarden, Nizozemsko) ze dne 23. května 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 29. května 2017, v řízení

Levola Hengelo BV

proti

Smilde Foods BV,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení K. Lenaerts, předseda, R. Silva de Lapuerta, místopředsedkyně, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev, M. Vilaras (zpravodaj), E. Regan, T. von Danwitz a C. Toader, předsedové senátů, A. Rosas, E. Juhász, M. Ilešič, M. Safjan, C. G. Fernlund, C. Vajda a S. Rodin, soudci,

generální advokát: M. Wathelet,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 4. června 2018,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Levola Hengelo BV S. Klosem, A. Ringnaldou a J. A. K. van den Berg, advocaten,
- za Smilde Foods BV T. Cohen Jehoramem a S. T. M. Terpstrou, advocaten,
- za nizozemskou vládu C. S. Schillemans, jako zmocněnkyní,
- za francouzskou vládu D. Segoinem a D. Colasem, jako zmocněnci,
- za italskou vládu G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s P. Gentilim, avvocato dello Stato,

* Jednací jazyk: nizozemština.

- za vládu Spojeného království G. Brown a Z. Lavery, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s N. Saundersem, barrister,
- za Evropskou komisi J. Samnadda a F. Wilmanem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 25. července 2018,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu pojmu „dílo“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. 2001, L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společnostmi Levola Hengelo BV (dále jen „Levola“) a Smilde Foods BV (dále jen „Smilde“) ohledně porušení práv k duševnímu vlastnictví společnosti Levola týkajících se chuti jisté potraviny, jehož se měla údajně dopustit společnost Smilde.

Právní rámec

Mezinárodní právo

- 3 Článek 1 Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl (Pařížský akt ze dne 24. července 1971), ve znění změny ze dne 28. září 1979 (dále jen „Bernská úmluva“), zní:

„Státy, na něž se vztahuje tato úmluva, tvoří Unii pro ochranu práv autorů k jejich literárním a uměleckým dílům.“

- 4 Článek 2 odst. 1 a 2 Bernské úmluvy stanoví:

„(1) Výraz ‚literární a umělecká díla‘ zahrnuje všechny výtvoř z literární, vědecké a umělecké oblasti, bez ohledu na způsob nebo formu jejich vyjádření jako: knihy, brožury a jiná díla písemná; přednášky, proslovy, kázání a jiná díla téže povahy; dramatická nebo hudebně dramatická díla; choreografická díla a pantomimy; hudební skladby s textem nebo bez textu; filmová díla, jimž jsou postavena na roveň díla vyjádřená způsobem obdobným filmu; díla kreslířská, malířská, architektonická, sochařská, rytecká, litografická; fotografická díla, jimž jsou postavena na roveň díla vyjádřená způsobem obdobným fotografií; díla užitého umění; ilustrace, zeměpisné mapy; plány, náčrty a plastická díla zeměpisná, místopisná, architektonická nebo vědecká.

(2) Zákonodárstvím států Unie se však vyhrazuje možnost stanovit, že literární a umělecká díla anebo jedna nebo více kategorií z nich nejsou chráněny, nejsou-li zachyceny na hmotný záznam.“

- 5 Podle čl. 9 odst. 1 Bernské úmluvy mají autoři literárních a uměleckých děl chráněných touto úmluvou výlučné právo udílet svolení k rozmnožování těchto děl jakýmkoli způsobem nebo v jakékoli podobě.

- 6 Článek 9 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, která je obsažena v příloze 1 C Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO) podepsané v Marrákeši dne 15. dubna 1994 a schválené rozhodnutím Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (Úř. věst. 1994, L 336, s. 1; Zvl. vyd. 11/21, s. 80), stanoví:

„1. Členové se přizpůsobí článkům 1 až 21 Bernské úmluvy [...] a příloze k ní. [...]

2. Autorskoprávní ochrana nebude poskytnuta myšlenkám, postupům, výrobním metodám [způsobům fungování] nebo matematickým pojmům jako takovým, nýbrž jejich vyjádření.“

- 7 Světová organizace duševního vlastnictví (WIPO) přijala dne 20. prosince 1996 v Ženevě Smlouvu WIPO o právu autorském, která vstoupila v platnost dne 6. března 2002. Tato smlouva byla schválena jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady 2000/278/ES ze dne 16. března 2000 (Úř. věst. 2000, L 89, s. 6; Zvl. vyd. 11/33, s. 208, dále jen „Smlouva WIPO o právu autorském“). Článek 1 odst. 4 uvedené smlouvy stanoví:

„Smluvní strany musí vyhovět článkům 1 až 21 a Příloze Bernské úmluvy.“

- 8 Článek 2 této smlouvy stanoví:

„Ochrana autorského práva se vztahuje na vyjádření, nikoli však na myšlenky, postupy, způsoby fungování nebo matematické pojmy jako takové.“

Unijní právo

Směrnice 2001/29

- 9 Články 1 až 4 směrnice 2001/29 obsahují následující ustanovení:

„Článek 1

Oblast působnosti

1. Tato směrnice se vztahuje na právní ochranu autorského práva a práv s ním souvisejících v rámci vnitřního trhu, a to se zvláštním zřetelem na informační společnost.

2. S výjimkou případů uvedených v článku 11 nejsou touto směrnicí dotčeny a nijak ovlivněny stávající předpisy [unijního práva] týkající se:

- a) právní ochrany počítačových programů;
- b) práva na pronájem, práva na půjčování a určitých práv v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem;
- c) autorského práva a práv s ním souvisejících při družicovém vysílání programů a kabelovém přenosu;
- d) doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících;
- e) právní ochrany databází.

Článek 2

Právo na rozmnožování

Členské státy stanoví výlučné právo udělit svolení nebo zakázat přímé nebo nepřímé, dočasné nebo trvalé rozmnožování jakýmkoliv prostředky a v jakékoliv formě, vcelku nebo po částech:

a) pro autory v případě jejich děl;

[...]

Článek 3

Právo na sdělování děl veřejnosti a právo na zpřístupnění jiných předmětů ochrany veřejnosti

1. Členské státy poskytnou autorům výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakékoliv sdělení jejich děl veřejnosti po drátě nebo bezdrátově včetně zpřístupnění jejich děl veřejnosti takovým způsobem, že každý jednotlivec ze strany veřejnosti má k těmto dílům přístup z místa a v době, které si zvolí.

[...]

Článek 4

Právo na rozšiřování

1. Členské státy stanoví pro autory u originálů jejich děl nebo jejich rozmnoženin výlučné právo udělit svolení nebo zakázat jakoukoliv formu veřejného rozšiřování prodejem nebo jiným způsobem.

[...]“

- 10 Článek 5 směrnice 2001/29 stanoví pro výlučná práva udělená autorům k jejich dílům podle článků 2 až 4 téže směrnice soubor výjimek a omezení.

Jednací řád Soudního dvora

- 11 Článek 94 jednacího řádu Soudního dvora stanoví:

„Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce obsahuje kromě znění předběžných otázek položených Soudnímu dvoru:

- a) stručné vylíčení předmětu sporu, jakož i rozhodných skutečností tak, jak byly zjištěny předkládajícím soudem, nebo alespoň vylíčení skutkových okolností, na kterých jsou otázky založeny;
- b) znění vnitrostátních předpisů, jejichž použití přichází v projednávané věci v úvahu, a případně příslušnou vnitrostátní judikaturu;
- c) uvedení důvodů, na základě kterých má předkládající soud pochybnosti o výkladu nebo platnosti určitých ustanovení práva Unie, jakož i vztah, který spatřuje mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení.“

Nizozemské právo

12 Článek 1 Auteurswet (zákon o autorském právu) stanoví:

„Autorské právo je s výhradou zákonných omezení výlučným právem autora literárního, vědeckého nebo uměleckého díla nebo jeho právních nástupců ke zveřejňování nebo rozmnožování tohoto díla.“

13 Článek 10 odst. 1 zákona o autorském právu stanoví:

„Literárními, vědeckými nebo uměleckými díly ve smyslu tohoto zákona jsou:

- 1) knihy, brožury, noviny, časopisy a všechna další písemná díla;
- 2) dramatická nebo hudebně dramatická díla;
- 3) přednášky a proslovy;
- 4) choreografická díla a pantomimy;
- 5) hudební skladby s textem nebo bez textu;
- 6) díla kreslířská, malířská, architektonická, sochařská, litografická, rytecká a jiná souborná obrazová díla;
- 7) zeměpisné mapy;
- 8) návrhy, náčrty a plastická díla architektonická, zeměpisná, místopisná nebo související s jinými vědami;
- 9) fotografická díla;
- 10) filmová díla;
- 11) díla užitého umění, jakož i (průmyslové) vzory;
- 12) počítačové programy a přípravný návrhový materiál,

jakož i obecně každý výtvar z literární, vědecké nebo umělecké oblasti, bez ohledu na způsob nebo formu jejich vyjádření.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

14 „Heksenkaas“ nebo „Heks'nkaas“ (dále jen „Heksenkaas“) je pomazánka se smetanovým sýrem a čerstvými bylinkami vytvořená jistým nizozemským obchodníkem se zeleninou a čerstvými výrobky v roce 2007. Smlouvou uzavřenou v roce 2011 převedl její tvůrce na společnost Levola svá práva duševního vlastnictví týkající se tohoto výrobku za úplaty navázanou na obrát, který měl být dosažen z prodeje tohoto výrobku.

15 Dne 10. července 2012 byl udělen patent na výrobní postup výrobku Heksenkaas.

16 Od ledna 2014 vyrábí společnost Smilde pro řetězec supermarketů v Nizozemsku výrobek nazvaný „Witte Wievenkaas“.

- 17 Vzhledem k tomu, že výroba a prodej tohoto výrobku porušuje podle společnosti Levola její autorská práva k „chuti“ Heksenkaas, podala žalobu proti společnosti Smilde u Rechtbank Gelderland (soud prvního stupně v Gelderland, Nizozemsko).
- 18 Společnost Levola totiž uvedla, že autorské právo k chuti podle ní odkazuje na „celkový dojem vyvolaný pozřením potraviny na chuťové smysly, včetně pocitu v ústech vnímaného dotykem“, načež se u Rechtbank Gelderland (soud prvního stupně v Gelderland) domáhala, aby určil, že chuť Heksenkaas je vlastním duševním výtvozem jejího výrobce, a tímto požívá autorskoprávní ochrany jako dílo ve smyslu článku 1 zákona o autorském právu, a že chuť výrobku vyráběného společností Smilde představuje rozmnoženinu tohoto díla. U téhož soudu se rovněž domáhala, aby společnosti Smilde uložil zdržet se jakéhokoli porušování jejího autorského práva, a zejména ukončit výrobu, nákup, prodej a jakékoli jiné uvádění na trh výrobku nazvaného „Witte Wievenkaas“.
- 19 Rozsudkem ze dne 10. června 2015 Rechtbank Gelderland (soud prvního stupně v Gelderland) shledal, že aniž je nutné rozhodnout o tom, zda může být chuť výrobku Heksenkaas chráněna autorským právem, nároky společnosti Levola je třeba v každém případě zamítnout, jelikož tato společnost neuvedla, jaké prvky nebo jaká kombinace prvků chuti výrobku Heksenkaas mu propůjčují vlastní původní povahu a osobitost.
- 20 Společnost Levola podala proti tomuto rozsudku odvolání k předkládajícímu soudu.
- 21 Předkládající soud má za to, že ústřední otázkou v projednávané věci je to, zda může být chuť potraviny chráněna autorským právem. Dodává, že účastnice původního řízení zastávají k této otázce diametrálně odlišné postoje.
- 22 Podle společnosti Levola lze chuť potraviny kvalifikovat jako literární, vědecké nebo umělecké dílo chráněné autorským právem. Společnost Levola se *per analogiam* opírá zejména o rozsudek Hoge Raad der Nederlanden (Nejvyšší soud Nizozemska) ze dne 16. června 2006, Lancôme (NL:HR:2006:AU8940), ve kterém tento soud v zásadě připustil možnost přiznat autorské právo vůni parfému.
- 23 Podle společnosti Smilde naopak ochrana chutí není v souladu se systémem autorského práva, neboť ten se týká pouze výtvořů, které lze vnímat zrakem nebo sluchem. Kromě toho nestálost potraviny a subjektivní povaha chuťového vnímání podle ní brání tomu, aby byla chuť potraviny kvalifikována jako dílo chráněné autorským právem. Navíc výlučná práva autora díla duševního vlastnictví a jejich omezení jsou na chutě prakticky nepoužitelná.
- 24 Předkládající soud uvádí, že Cour de cassation (Kasační soud, Francie) kategoricky odmítl možnost ochrany vůně autorským právem, zejména ve svém rozsudku ze dne 10. prosince 2013 (FR:CCASS:2013:CO01205). Judikatura nejvyšších vnitrostátních soudů v rámci Unie je tedy nejednotná, pokud jde o otázku ochrany vůně autorským právem, která je podobná otázce položené ve věci v původním řízení.
- 25 Za těchto podmínek se Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden (odvolací soud v Arnhem- Leeuwarden, Nizozemsko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:
- „1) a) Brání unijní právo tomu, aby byla chuť potraviny jako vlastní duševní výtvor autora chráněna autorským právem? Konkrétně:
b) Brání ochraně z titulu autorského práva skutečnost, že výraz ‚literární a umělecká díla‘ v čl. 2 odst. 1 Bernské úmluvy, která je závazná pro všechny členské státy Unie, sice zahrnuje ‚všechny výtvořy z literární, vědecké a umělecké oblasti, bez ohledu na způsob nebo formu jejich vyjádření‘, ale příklady uvedené v daném ustanovení se vztahují pouze na výtvořy, které lze vnímat zrakem nebo sluchem?

- c) Brání (možná) nestálost potraviny nebo subjektivní povaha chuťového vnímání tomu, aby byla chuť potraviny klasifikována jako dílo chráněné autorským právem?
 - d) Brání systém výlučných práv a omezení v člancích 2 až 5 směrnice [2001/29] tomu, aby byla chuť potraviny chráněna autorským právem?
- 2) V případě záporné odpovědi na první otázku, písm. a):
- a) Které požadavky musí být splněny, aby mohla být chuť potraviny chráněna autorským právem?
 - b) Je ochrana chuti autorským právem založena jediné a výhradně na chuti jako takové nebo (také) na receptuře potraviny?
 - c) Jaký je rozsah břemene tvrzení na straně účastníka, který v řízení (o porušení práv) uvádí, že vytvořil chuť potraviny, která je chráněna autorským právem? Může se tento účastník spokojit s tím, že soudci předloží v rámci řízení potravinu, aby si soudce, ochutnáním a přičichnutím, vytvořil vlastní názor na to, zda chuť potraviny splňuje požadavky na ochranu autorským právem? Nebo má žalující strana (případně též) předložit popis kreativních rozhodnutí, která souvisí s kompozicí chuti, nebo recepturu, na jejímž základě je třeba chuť považovat za vlastní duševní výtvor autora?
 - d) Jak má soudce v řízení o porušení práv určit, zda se chuť potraviny žalovaného účastníka řízení shoduje s chutí potraviny žalujícího účastníka řízení takovým způsobem, že jde o porušení autorského práva? Je v této souvislosti relevantní (také) to, zda se celkové dojmy z obou chutí shodují?“

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 26 Společnost Smilde tvrdí, že projednávaná žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je nepřipustná, neboť žaloba v původním řízení musí být každopádně zamítnuta. Společnost Levola totiž podle ní neupřesnila, které prvky Heksenkaas tomuto výrobku propůjčují povahu vlastního duševního výtvoru jeho autora.
- 27 V tomto ohledu je třeba připomenout, že je věcí pouze vnitrostátních soudů, kterým byl spor předložen a jež musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, posoudit s ohledem na konkrétní okolnosti věci jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jejich rozsudku, tak i relevanci otázek, které kladou Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout (rozsudky ze dne 10. března 2009, Hartlauer, C-169/07, EU:C:2009:141, bod 24, a ze dne 1. července 2010, Sbarigia, C-393/08, EU:C:2010:388, bod 19).
- 28 Podle ustálené judikatury se totiž na otázky týkající se výkladu unijního práva položené vnitrostátním soudem ve skutkovém a právním rámci, který tento soud vymezí v rámci své odpovědnosti a jehož správnost nepřísluší Soudnímu dvoru ověřovat, vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr může odmítnout vydat rozhodnutí o žádosti podané vnitrostátním soudem pouze tehdy, pokud je zjevné, že žádaný výklad unijního práva nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými nebo právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny (rozsudky ze dne 24. června 2008, Commune de Mesquer, C-188/07, EU:C:2008:359, bod 30 a citovaná judikatura, a ze dne 21. května 2015, Verder LabTec, C-657/13, EU:C:2015:331, bod 29).
- 29 S ohledem na informace poskytnuté předkládajícím soudem se přitom nelze domnívat, že položené otázky nemají vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení nebo že se týkají hypotetického problému. Pouhá skutečnost, že soud prvního stupně, jehož rozhodnutí je u předkládajícího soudu

napadáno, dospěl na rozdíl od předkládajícího soudu k názoru, že o sporu, který mu byl předložen, může rozhodnout bez předchozího vyřešení otázky, zda může chuť potraviny požívat ochrany z titulu autorského práva, nemůže vést k odlišnému závěru.

- 30 Mimoto je třeba konstatovat, že předkládající soud poskytl Soudnímu dvoru v souladu s článkem 94 jednacího řádu skutkové a právní poznatky nezbytné k zodpovězení položených otázek.
- 31 Za těchto podmínek jsou položené otázky přípustné.

K první otázce

- 32 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda musí být směrnice 2001/29 vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby byla chuť potraviny chráněna autorským právem podle této směrnice a aby byla vnitrostátní právní úprava vykládána tak, že takové chuti přiznává ochranu z titulu autorského práva.
- 33 V tomto ohledu směrnice 2001/29 v člancích 2 až 4 stanoví, že členské státy upraví soubor výlučných práv, která se v případě autorů týkají jejich „děl“, a v článku 5 upravuje soubor výjimek z těchto práv a jejich omezení. Uvedená směrnice neobsahuje žádný výslovný odkaz na právo členských států za účelem vymezení smyslu a dosahu pojmu „dílo“. S ohledem na požadavky jednotného použití unijního práva a na zásadu rovnosti proto musí být tento pojem zpravidla vykládán v celé Unii autonomním a jednotným způsobem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, body 27 a 28, a ze dne 3. září 2014, Deckmyn a Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, body 14 a 15).
- 34 Z toho plyne, že chuť potraviny může být chráněna autorským právem podle směrnice 2001/29, pouze pokud lze takovou chuť kvalifikovat jako „dílo“ ve smyslu této směrnice (viz obdobně rozsudek ze dne 16. července 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, bod 29 a citovaná judikatura).
- 35 V tomto ohledu platí, že k tomu, aby mohl být určitý předmět kvalifikován jako „dílo“ ve smyslu směrnice 2001/29, musí být splněny dvě kumulativní podmínky.
- 36 Zaprvé je třeba, aby byl dotyčný předmět originální v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem (rozsudek ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 97 a citovaná judikatura).
- 37 Zadruhé jsou jako „dílo“ ve smyslu směrnice 2001/29 kvalifikovány pouze prvky, které jsou vyjádřením takového duševního výtvořem (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2009, Infopaq International, C-5/08, EU:C:2009:465, bod 39, a ze dne 4. října 2011, Football Association Premier League a další, C-403/08 a C-429/08, EU:C:2011:631, bod 159).
- 38 V tomto ohledu je třeba připomenout, že přestože Unie není smluvní stranou Bernské úmluvy, má nicméně na základě čl. 1 odst. 4 Smlouvy WIPO o právu autorském – již je smluvní stranou a jejíž provedení je cílem směrnice 2001/29 – povinnost vyhovět článkům 1 až 21 Bernské úmluvy (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. února 2012, Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, bod 59 a citovaná judikatura, a ze dne 26. dubna 2012, DR a TV2 Danmark, C-510/10, EU:C:2012:244, bod 29).
- 39 Podle čl. 2 odst. 1 Bernské úmluvy přitom literární a umělecká díla zahrnují všechny výtvořy z literární, vědecké a umělecké oblasti, bez ohledu na způsob nebo formu jejich vyjádření. Navíc podle článku 2 Smlouvy WIPO o právu autorském a podle čl. 9 odst. 2 Dohody o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví, která je zmíněna v bodě 6 tohoto rozsudku a je rovněž součástí unijního právního řádu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. března 2012, SCF, C-135/10, EU:C:2012:140,

body 39 a 40), mohou být předmětem ochrany z titulu autorského práva vyjádření, a nikoli myšlenky, postupy, způsoby fungování nebo matematické pojmy jako takové (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 2. května 2012, SAS Institute, C-406/10, EU:C:2012:259, bod 33).

- 40 Pojem „dílo“ uvedený ve směrnici 2001/29 proto nutně vyžaduje, aby předmět ochrany z titulu autorského práva byl vyjádřen tak, že bude dostatečně přesně a objektivně identifikovatelný, i když toto vyjádření nemusí být nutně stálé.
- 41 Zprvce totiž musí mít orgány pověřené dohledem nad ochranou výlučných práv spjatých s autorským právem možnost jasně a přesně se obeznámit s takto chráněnými předměty. Totéž platí pro jednotlivce, zejména hospodářské subjekty, kteří musejí mít možnost jasně a přesně identifikovat předměty, k nimž požívají ochrany jiné osoby, zejména konkurenti. Zadruhé pak nutnost odstranit z procesu identifikace chráněného předmětu veškeré subjektivní prvky, které jsou na újmu právní jistotě, vyžaduje, aby bylo možné chráněný předmět přesně a objektivně vyjádřit.
- 42 Možnost přesné a objektivní identifikace přitom v případě chuti potraviny není dána. Například na rozdíl od literárního, malířského, filmového či hudebního díla, které je přesným a objektivním vyjádřením, totiž identifikace chuti potraviny spočívá zásadně na pocitech a chuťových prožitcích, které jsou subjektivní a proměnlivé, protože závisejí zejména na faktorech spjatých s osobou, která daný výrobek ochutnává, jako jsou její věk, potravinové preference a spotřební návyky, a na prostředí či kontextu, ve kterém je tento výrobek ochutnáván.
- 43 Mimoto přesná a objektivní identifikace chuti potraviny, jež by umožnila odlišit ji od chuti jiných výrobků stejné povahy, není za současného stavu vědeckého vývoje možná s pomocí technických prostředků.
- 44 Proto je třeba na základě všech výše uvedených úvah uzavřít, že chuť potraviny nemůže být kvalifikována jako „dílo“ ve smyslu směrnice 2001/29.
- 45 Vzhledem k požadavku – připomenutému v bodě 33 tohoto rozsudku – na jednotný výklad pojmu „dílo“ v rámci Unie je rovněž třeba učinit závěr, že směrnice 2001/29 brání tomu, aby byla vnitrostátní právní úprava vykládána tak, že přiznává chuti potraviny ochranu z titulu autorského práva.
- 46 Proto je třeba na první otázku odpovědět tak, že směrnice 2001/29 musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby byla chuť potraviny chráněna autorským právem podle této směrnice a aby byla vnitrostátní právní úprava vykládána tak, že takové chuti přiznává ochranu z titulu autorského práva.

K druhé otázce

- 47 Vzhledem k odpovědi podané na první otázku není důvodné odpovídat na druhou otázku.

K nákladům řízení

- 48 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby byla chuť potraviny chráněna autorským právem podle této směrnice a aby byla vnitrostátní právní úprava vykládána tak, že takové chuti přiznává ochranu z titulu autorského práva.

Podpisy.